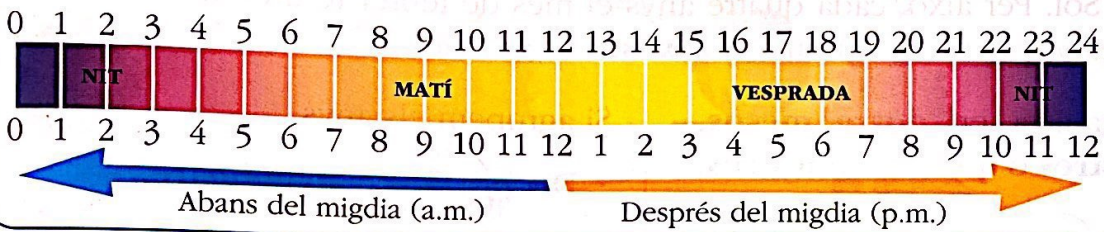

El dia té 24 hores, que es dividixen en dos cicles de 12 hores.

← Les onze menys vint
Les deu quaranta →

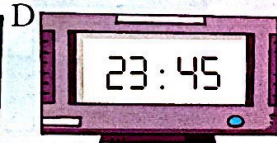
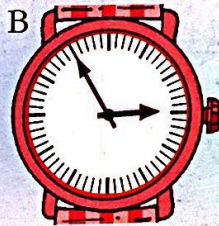
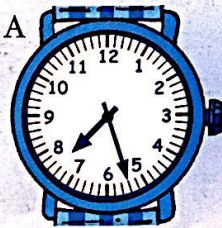
1 Observa l'exemple i calcula.

Les tretze hores = La una de la vesprada

- a) Les nou hores.
- b) Les díhuit hores.
- c) Les vint-i-tres hores.
- d) Les quinze hores.
- e) Les onze hores.
- f) Les vint hores.

2 Quantes hores té un dia? Quins dos cicles el formen?

3 Quina hora marca cada rellotge?

4 Quina hora era mitja hora abans de...?

- a) Les huit i vint
- b) Les dotze i vint-i-cinc
- c) Les onze i mitja
- d) Les quatre i deu
- e) Les cinc i cinc
- f) Les set quaranta

5 Anna i Maribel han quedat al parc a les set i deu de la vesprada. Maribel s'ha retardat i ha arribat un quart d'hora més tard. A quina hora s'han trobat?

L'any i el calendari

La Terra tarda un any (365 dies i 6 hores) a fer una volta completa al voltant del Sol. Per això, cada quatre anys el mes de febrer té un dia més, 29 dies. Aquest any s'anomena **bixest** i té 366 dies.

L'any s'organitza en **dotze mesos**, **dos semestres** o **quatre trimestres**.

PRIMER TRIMESTRE

GENYER							FEBRER							MARÇ											
dl.	dm.	dc.	dj.	dv.	ds.	dg.	dl.	dm.	dc.	dj.	dv.	ds.	dg.	dl.	dm.	dc.	dj.	dv.	ds.	dg.					
			1	2	3					1	2	3	4	5	6	7				1	2	3	4	5	6
4	5	6	7	8	9	10	8	9	10	11	12	13	14	7	8	9	10	11	12	13					
11	12	13	14	15	16	17	15	16	17	18	19	20	21	14	15	16	17	18	19	20					
18	19	20	21	22	23	24	22	23	24	25	26	27	28	21	22	23	24	25	26	27					
25	26	27	28	29	30	31	29							28	29	30	31								

ABRIL							MAGJ							JUNY								
dl.	dm.	dc.	dj.	dv.	ds.	dg.	dl.	dm.	dc.	dj.	dv.	ds.	dg.	dl.	dm.	dc.	dj.	dv.	ds.	dg.		
			1	2	3					1	2	3	4	5				1	2	3	4	5
4	5	6	7	8	9	10	2	3	4	5	6	7	8	6	7	8	9	10	11	12		
11	12	13	14	15	16	17	9	10	11	12	13	14	15	13	14	15	16	17	18	19		
18	19	20	21	22	23	24	16	17	18	19	20	21	22	20	21	22	23	24	25	26		
25	26	27	28	29	30	31	23	24	25	26	27	28	29	27	28	29	30					

JULIOL							AGOST							SETEMBRE							
dl.	dm.	dc.	dj.	dv.	ds.	dg.	dl.	dm.	dc.	dj.	dv.	ds.	dg.	dl.	dm.	dc.	dj.	dv.	ds.	dg.	
			1	2	3					1	2	3	4	5				1	2	3	4
4	5	6	7	8	9	10	8	9	10	11	12	13	14	5	6	7	8	9	10	11	
11	12	13	14	15	16	17	15	16	17	18	19	20	21	12	13	14	15	16	17	18	
18	19	20	21	22	23	24	22	23	24	25	26	27	28	19	20	21	22	23	24	25	
25	26	27	28	29	30	31	29	30	31					26	27	28	29	30			

OCTUBRE							NOVEMBRE							DESEMBRE								
dl.	dm.	dc.	dj.	dv.	ds.	dg.	dl.	dm.	dc.	dj.	dv.	ds.	dg.	dl.	dm.	dc.	dj.	dv.	ds.	dg.		
			1	2	3					1	2	3	4	5	6				1	2	3	4
3	4	5	6	7	8	9	7	8	9	10	11	12	13	5	6	7	8	9	10	11		
10	11	12	13	14	15	16	14	15	16	17	18	19	20	12	13	14	15	16	17	18		
17	18	19	20	21	22	23	21	22	23	24	25	26	27	19	20	21	22	23	24	25		
24	25	26	27	28	29	30	28	29	30					26	27	28	29	30	31			

TERCER TRIMESTRE

Si agrupem els anys:

- De 5 en 5, tenim un **lustre**.
2015 - 2019 → lustre
- De 10 en 10, tenim una **dècada**.
2010 - 2019 → dècada
- De 100 en 100, tenim un **segle**.
2001 - 2100 → segle XXI
- De 1000 en 1000, tenim un **mil·lenni**.
1001 - 2000 → segon mil·lenni

- 1 L'any 2012 va ser un any bixest. Quants dies va tindre? Quants dies van transcórrer entre el 20 de febrer i l'1 de març?
- 2 Observa el calendari, copia i completa la taula amb el nom dels mesos corresponents.

MENYS DE 30 DIES	
30 DIES	
31 DIES	

- 3 Quins mesos de l'any formen el segon trimestre?
- 4 Escribeu el dia anterior a cada una d'aquestes dates:

1 de gener

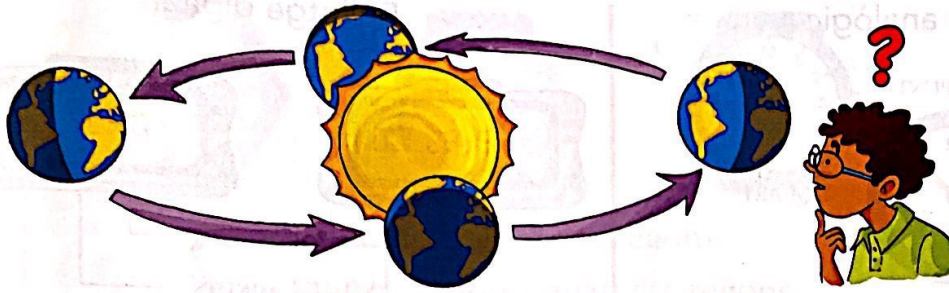
1 d'abril

1 d'agost

- 5 Quin va ser el primer any del segle XXI? Quins anys formen part del primer lustre?
- 6 L'any 2016 és bixest. Quin serà el següent any bixest?

7 Quantes voltes completes fa la Terra al voltant del Sol en un lustre?

8 En la dècada dels seixanta del segle xx, l'home va xafar per primera vegada la Lluna. De quin any a quin any comprén aquesta dècada?

9 Quin mil·lenni estem vivint en l'actualitat? En quin any va començar?

10 Si hui fóra el dia 15 de març del 2005, quina data serà exactament d'ací a una dècada?

11 Si l'any 2016 és bixest, quin serà l'últim any bixest d'aquest segle?

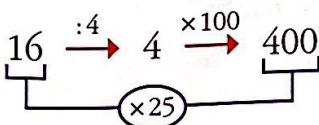
● Resolc problemes

12 Xavier va nèixer el 3/11/2003 i Laura el 7/10/2003. Quina edat té cada un en el dia de hui? Quin dels dos és major?

CÀLCUL MENTAL

Multiplicar per 25 nombres de dues xifres.

20×25

24×25

28×25

32×25

36×25

40×25

48×25

52×25

60×25

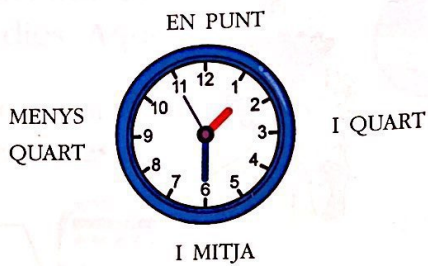
64×25

Relotges analògics i digitals

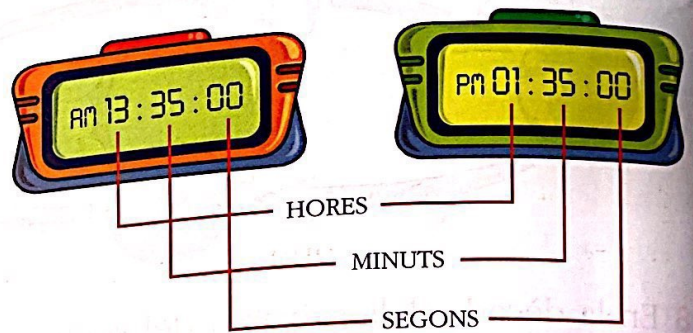
Relotge analògic

- L'agulla xicoteta indica les **hores**.
- L'agulla gran indica els **minuts**.
- L'agulla més fina indica els **segons**.

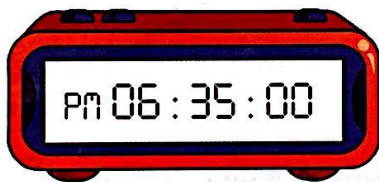
Són les dues menys vint-i-cinc de la vesprada, les tretze hores i trenta-cinc minuts o la una i trenta-cinc minuts de la vesprada.

Relotge digital

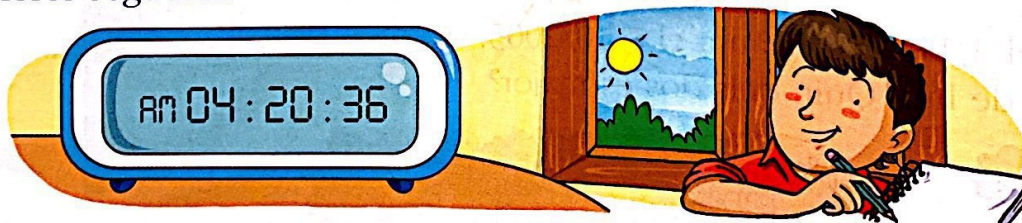

- AM = abans del migdia.
- PM = després del migdia.

- 1 Escriu en el quadern l'hora que marca cada rellotge de totes les formes possibles.

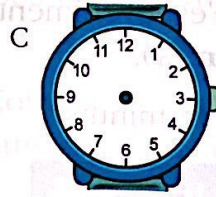
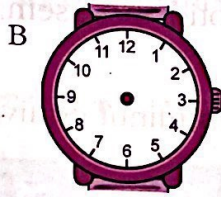
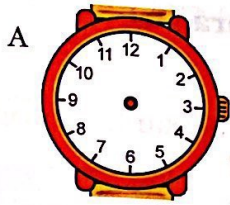
- 2 Dibuixa en el quadern rellotges com aquest i representa-hi les hores següents:

- a) Les nou hores cinquanta minuts de la vesprada.
- b) Les quinze hores, vint minuts i cinquanta segons.
- c) Les dotze de la nit.
- d) Les set de la vesprada, quaranta-tres minuts i dotze segons.
- e) La una i mitja del matí.
- f) Les dues i trenta-nou minuts de la vesprada.
- g) Les deu del matí.
- h) Les huit menys deu de la vesprada.

- 3 Dibuixa en el quadern aquests rellotges i representa en cada un l'hora que s'hi indica.

- a) Les catorze hores, vint minuts i trenta segons.
 b) Les díhuit hores, quinze minuts i quaranta segons.
 c) Les vint-i-tres hores, quaranta minuts i quinze segons.
- 4 Observa els rellotges següents i escriu en el quadern quina hora marcaran quan passen 2 hores.

- I quan passen 12 hores, quina hora marcarà cada un?

● Resolc problemes

- 5 Quina hora assenyalarà el rellotge d'ací a 30 minuts?

- 6 Nerea i Paula han arribat a les engrunsadores a les cinc i vint. Si es queden al parc durant quaranta-cinc minuts, a quina hora se'n van?
- 7 El 13 de febrer es va fer de dia a les 6 hores i quaranta minuts i el Sol es va pondre a les 19 hores i quinze minuts. Quantes hores de llum vam tindre aquest dia?

PENSA UN POC

Amb dos rellotges d'arena de 7 min i 11 min, com podem mesurar de forma exacta 15 minuts?

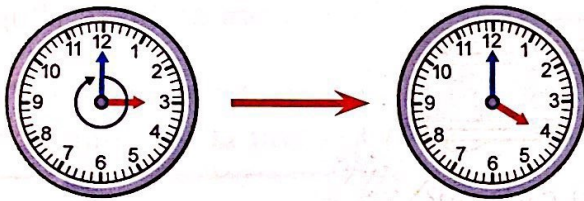
Hores, minuts i segons

Per a mesurar la durada d'esdeveniments quotidians, usem l'hora (h), el **minut** (min) i el **segon** (s).

Una hora equival a seixanta minuts.

h	min		h	min
00	59	+ 1 min	01	00

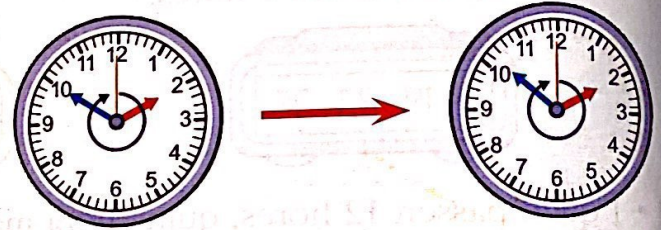
Quan el minuter fa una volta completa, l'agulla de les hores avança una posició.

Un minut equival a seixanta segons.

h	min	s		h	min	s
00	00	59	+ 1 s	00	01	00

Quan la busca dels segons fa una volta completa, l'agulla dels minuts avança una posició.

$$1 \text{ h} = 60 \text{ min} = 3600 \text{ s}$$

1 Calcula els minuts que són:

- a) Dues hores
- b) Una hora i mitja
- c) Una hora i tres quarts
- d) Huit hores
- e) Cinc hores i quart
- f) Dues hores i quart

2 Calcula els segons que són:

- a) 2 min
- b) 3 min
- c) 6 min
- d) 11 min
- e) 15 min
- f) 20 min

3 Expressa en hores i minuts com en l'exemple.

$$75 \text{ min} = 1 \text{ h i } 15 \text{ min}$$

- a) 90 min
- b) 120 min
- c) 190 min
- d) 240 min

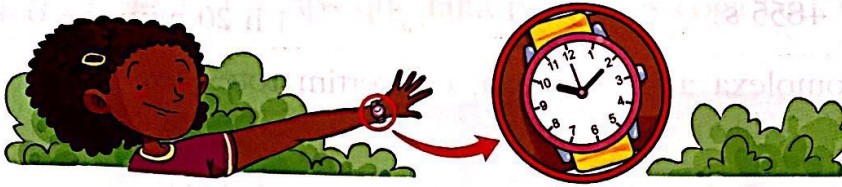
4 Expressa en segons.

- a) Cinc minuts
- b) Vint-i-nou minuts
- c) Quatre minuts
- d) Deu minuts
- e) Tretze minuts
- f) Quinze minuts

● Resolc problemes

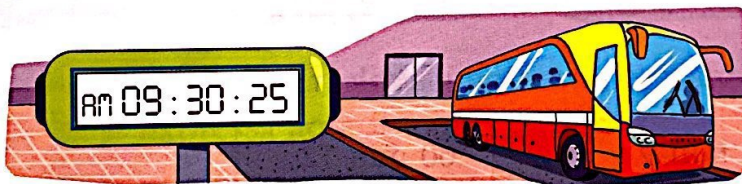
- 5 Si Laura fa un pas cada segon, quants passos donarà en dos minuts i mig?
- 6 Observa l'hora que marca el rellotge de Coloma i dibuixa en el quadern l'hora que marcarà després que transcórrega 1 hora, vint minuts i quaranta segons.

- 7 Quina hora marca? Quants segons falten perquè siguin les nou menys quart de la vesprada?

- 8 El rellotge marca l'hora d'eixida de l'autobús que ens va portar ahir d'excursió. Si va durar quatre hores i vint-i-tres minuts, quina hora marcava a la tornada?

- 9 Observa les hores que marquen els cronòmetres en classe d'Educació Física. Dibuixa en el quadern l'hora que marcarà cada un després de 20 segons.

CÀLCUL MENTAL

Dividir entre 6 nombres de dues i de tres xifres.

$24 \xrightarrow{:2} 12 \xrightarrow{:3} 4$ $\downarrow$ $\textcircled{:6}$	$66 : 6$	$72 : 6$	$78 : 6$	$90 : 6$	$96 : 6$
	$120 : 6$	$180 : 6$	$210 : 6$	$330 : 6$	$720 : 6$

REPÀS DE LA UNITAT

RECORDE

L'any i el calendari

L'any s'organitza en dotze mesos, dos semestres o quatre trimestres.

Relotges analògics i digitals

Són les nou hores, vint-i-cinc minuts i deu segons del matí.

Hores, minuts i segons

$$1 \text{ h} = 60 \text{ min}$$

$$1 \text{ min} = 60 \text{ s}$$

$$1 \text{ h} = 60 \text{ min} = 3600 \text{ s}$$

Expressions complexes i incomplexes

Podem expressar la mesura del temps en diverses unitats o amb una sola unitat.

Forma complexa $\rightarrow 1 \text{ h } 15 \text{ min } 50 \text{ s}$

Forma incomplexa $\rightarrow 4550 \text{ s}$

1 Si l'any 2004 va ser bixest, quin va ser el següent any bixest? Per què?

2 Quants lustres van transcórrer entre 1980 i 1995? Quins van ser?

3 És correcte dir que entre 2010 i 2015 ha transcorregut un lustre? A quin segle corresponen aquests anys?

4 Quants dies transcorren entre el 20 de febrer i el 4 de març d'un any bixest?

5 Nerea va nàixer el 23/02/2006 i la seua cosina Paula el 14/06/2005. Quina edat té cada una en el dia de hui? Quina és major de les dues?

6 Quin va ser l'últim any del segle XIX?

7 Copia i completa la taula.

MINUTS	SEGONS
2	
	300
	480
6	

8 Completa com en l'exemple.

14 hores = 2 de la vesprada

a) 20 hores

c) 9 hores

b) 13 hores

d) 16 hores